

**VISOKA POSLOVNA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA
NOVI SAD**

**PRIRUČNIK ZA PRVI I DRUGI STRANI POSLOVNI JEZIK
ENGLESKI
(OSNOVNE STUDIJE)**

**Nataša Bikicki
Tamara Verežan**

Novi Sad, 2020. godina

dr Nataša Bikicki

Tamara Verežan

PRIRUČNIK ZA PRVI I DRUGI STRANI POSLOVNI JEZIK ENGLLESKI

Izdavač:

Visoka poslovna škola strukovnih studija, Novi Sad

Za izdavača:

dr Jelena Damnjanović

Recenzent:

dr Vesna Pilipović

Elektronsko izdanje – pomoćna udžbenička građa (priručnik)

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

811.111(035)

БИКИЦКИ, Наташа, 1965-

Priručnik za prvi i drugi strani poslovni jezik engleski [Elektronski izvor] : (osnovne studije) / Nataša Bikicki, Tamara Verežan. - Novi Sad : Visoka poslovna škola strukovnih studija, 2020

Način pristupa (URL): <http://vps.ns.ac.rs>. - Opis zasnovan na stanju na dan 29.10.2020. - Nasl. s naslovnog ekrana. - Bibliografija.

ISBN 978-86-7203-173-7

1. Verežan, Tamara, 1977- [аутор]
а) Енглески језик - Приручници

COBISS.SR-ID 24508937

PREDGOVOR

Ovaj priručnik namenjen je studentima prve, druge i treće godine osnovnih studija Visoke poslovne škole u Novom Sadu koji uče engleski kao prvi ili drugi strani jezik. Priručnik je napisan u skladu sa programom sve tri godine studija.

Cilj ovog priručnika je da na jednom mestu pruži studentima pregled ključnog vokabulara (u listama, rečeničnom kontekstu ili tekstu) za teme koje se obrađuju u nastavi, pregled ustaljenih fraza neophodnih za uspešnu komunikaciju u različitim situacijama, opis, uputstva i primere za pisanje najučestalijih pisanih formi i na kraju opis vrsta rači, gramatičkih kategorija i glagolskih oblika sa primerima.

Priručnik može da se koristi uz bilo koji udžbenik engleskog poslovnog jezika, ali nikako ne može da ga zameni. Udžbenici koji se koriste u nastavi nude niz autentičnih tekstova, kao i obilje vežbi za usvajanje leksike, kolokacija i gramatičkih pravila. Priručnik ne može da zameni ni časove engleskog jezika koji omogućavaju studentima da razviju veštine slušanja i govorenja, kao i pragmatičku kompetenciju.

Priručnik je podeljen na pet delova. Prvi deo namenjen je studentima treće godine koji uče engleski kao drugi strani jezik, dakle studentima na početnom nivou učenja jezika. Drugi deo namenjen je studentima prve, treći druge, a četvrti studentima treće godine studija. Peti deo nudi kratak pregled gramatike engleskog jezika na srpskom jeziku sa primerima.

Delovi ovog priručnika koji se odnose na vokabular obuhvataju ključni opšti vokabular i terminologiju vezanu za određenu temu. Kada se radi o opštem jeziku, fokus je stavljen na vokabular neophodan poslovnim ljudima u različitim situacijama. Na primer, vokabular vezan za hranu i piće neophodan je u restoranu na putovanjima ili poslovnim ručkovima i večerama; vokabular vezan za prirodno okruženje potreban je radnicima u turizmu; vokabular kojim se opisuju osobine ličnosti koristi zaposlenima u kadrovskoj službi, itd. Objašnjenja ili definicije termina preuzete su iz stranih udžbenika engleskog poslovnog jezika, i cilj im nije da podučavaju studente ekonomskim terminima, već vokabularu engleskog jezika struke u kontekstu. Ključne reči i reči sa kojima one kolociraju, ali i sve ono što su autori smatrali da je bitno da studenti uoče, istaknuto je tipografski (podebljanim slovima), ali je ispod svakog teksta data i lista najučestalijih kolokacija koje nisu date u tekstu. Dalje se nude liste najučestalijih ustaljenih fraza za komunikaciju sa poslovnim partnerima u različitim situacijama. Mada u engleskom jeziku postoji stroga razlika između formalnog i neformalnog jezika, ove razlike su istaknute samo na mestima gde su autori smatrali da je to neophodno. Poslednji deo svakog od prvih četiri poglavlja objašnjava neke od oblika pisane komunikacije neophodne poslovnim ljudima.

Na kraju priručnika objašnjene su vrste reči, gramatičke kategorije i glagolski oblici engleskog jezika, a uz objašnjenja su dati primeri.

S obzirom na to da je materijal podeljen po temama, studenti drugog stranog jezika mogu koristiti i material namenjen studentima prvog stranog jezika ukoliko žele da prošire svoje znanje, dok studenti koji uče engleski kao prvi strani jezik mogu koristiti material namenjen studentima početnog nivoa ukoliko je potrebno da obnove svoje znanje iz određene oblasti.

Kako bi se studentima, naročito onima koji slabije vladaju engleskim jezikom omogućilo da lakše savladaju deo gradiva dat u priručniku, materijal je preveden na srpski jezik. Prevod je dat u zagrada. Za tekstove dat je najbliži mogući prevod kako bi se studenti što lakše

snašli, sem za ustaljene fraze za poslovnu komunikaciju gde je data fraza koja je uobičajena u srpskom jeziku.

Kako u engleskom jeziku ne postoje preskriptivna pravopisna pravila, autori su koristili rečnike *LDOCE* i *Online Cambridge Advanced Learner's Dictionary*. U nekim slučajevima naglašena je razlika između britanske i američke varijante.

Autori se nadaju da će ovaj priručnik, koji predstavlja priručnu literaturu, uz propisane udžbenike i redovno pohađanje nastave omogućiti studentima da maksimalno razviju jezičke kompetencije neophodne za uspešnu poslovnu komunikaciju.

Novi Sad, 2020. godine

CONTENTS (SADRŽAJ)

1. SECOND FOREIGN LANGUAGE (DRUGI STRANI POSLOVNI JEZIK)

1.1. VOCABULARY (VOKABULAR)

1.1.1. COUNTRIES AND NATIONALITIES (DRŽAVE I NACIONALNOSTI)

1.1.2. JOBS (POSLOVI)

1.1.3. PERSONAL INFORMATION (LIČNI PODACI)

1.1.4. EVERYDAY OBJECTS (PREDMETI KOJE SVAKODNEVNO KORISTIMO)

1.1.5. HOME (DOM)

1.1.6. FAMILY (PORODICA)

1.1.7. TOWN (GRAD)

1.1.8. EVERYDAY LIFE (SVAKODNEVNI ŽIVOT)

1.1.9. HOLIDAYS, FREE TIME AND SPECIAL OCCASIONS (GODIŠNJI ODMORI, SLOBODNO VREME I POSEBNE PRILIKE)

1.1.10. TRAVELLING (PUTOVANJE)

1.1.11. FOOD AND DRINK (HRANA I PIĆE)

1.1.12. SHOPS (PRODAVNICE)

1.1.13. CLOTHES (ODEĆA)

1.1.13.1. ITEMS OF CLOTHING (KOMADI ODEĆE)

1.1.13.2. ACCESSORIES (MODNI DETALJI)

1.1.13.3. COLOURS (BOJE)

1.1.14. PEOPLE (LJUDI)

1.1.14.1. APPEARANCES (IZGLED)

1.1.14.2. FEELINGS (OSEĆANJA)

1.1.14.3. DESCRIBING PERSONALITY (OPISIVANJE LIČNOSTI)

1.1.15. NATURE (PRIRODA)

1.1.15.1. TALKING ABOUT THE WEATHER (VREME)

1.1.15.2. WEATHER FORECAST (VREMENSKA PROGNOZA)

1.1.15.3. MONTHS OF THE YEAR (MESECI U GODINI)

1.1.15.4. NATURAL DISASTERS (PRIRODNE NEPOGODE)

1.1.16. CULTURE (KULTURA)

1.2. SET PHRASES FOR EVERYDAY COMMUNICATION (USTALJENE FRAZE U SVAKODNEVNOJ KOMUNIKACIJI)

1.2.1. EVERYDAY ENGLISH PHRASES (SVAKODNEVNE FRAZE NA ENGLESKOM)

1.2.2. MEETING PEOPLE (SUSRETI SA LJUDIMA)

1.2.3. ON SPECIAL OCCASIONS (U POSEBNIM PRILIKAMA)

1.2.4. TELEPHONING (TELEFONIRANJE)

1.2.5. IN A CAFÉ (U KAFIĆU)

1.2.6. IN THE STREET (NA ULICI)

1.2.7. NOTICES (OBAVEŠTENJA)

1.2.8. IN A SHOP (U PRODAVNICI)

1.2.9. TALKING ABOUT YOURSELF

1.2.10. TRAVEL (PUTOVANJE)

1.3. WRITING

1.3.1. FLIGHT AND HOTEL ROOM BOOKING FORMS (FORMULARI ZA REZERVISANJE LETA I SOBE U HOTELU)

1.3.2. TEXT MESSAGES (PORUKE)

APPENDIX: THE ENGLISH ALPHABET ((DODATAK: ABECEDA)

2. FIRST YEAR (PRVA GODINA)

2.1. VOCABULARY (VOKABULAR)

2.1.1. WORK (POSAO)

2.1.2. LEISURE (SLOBODNO VREME)

2.1.3. BUYING AND SELLING (KUPOVINA I PRODAJA)

2.1.4. FOOD AND ENTERTAINING (HRANA I GOŠĆENJE)

2.1.5. TRAVEL (PUTOVANJE)

2.1.6. HOTELS (HOTELI)

2.1.7. CULTURES (RAZLIČITE KULTURE)

2.2. SET PHRASES FOR BUSINESS COMMUNICATION (USTALJENE FRAZE ZA POSLOVNU KOMUNIKACIJU)

2.2.1. INTRODUCING YOURSELF AND OTHERS (UPOZNAVANJE)

2.2.2. GREETINGS AND SMALL TALK (ĆASKANJE)

2.2.3. TELEPHONING (TELEFONIRANJE)

2.2.4. MAKING ARRANGEMENTS (UGOVARANJE)

2.2.5. WELCOMING AND ENTERTAINING VISITORS (PRIMANJE I UGOŠĆAVANJE GOSTIJU)

2.2.6. COMPLAINING ABOUT PRODUCTS (ŽALBE)

2.3. WRITING (PISANE FORME): E-MAILS (MEJLOVI)

APPENDIX: TIME (DODATAK: VREME)

3. SECOND YEAR (DRUGA GODINA)

3.1. VOCABULARY (VOKABULAR)

- 3.1.1. COMPANIES AND COMPANY STRUCTURE (KOMPANIJE)
- 3.1.2. CAREERS (KARIJERA)
- 3.1.3. ADVERTISING (REKLAMIRANJE)
- 3.1.4. MANAGING PEOPLE (RUKOVOĐENJE)
- 3.1.5. PROBLEMS AT WORK (PROBLEMI NA RADNOM MESTU)
- 3.1.6. ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS IDEAS (PREDUZETNIŠTVO I POSLOVNE IDEJE)

3.2. SET PHRASES FOR BUSINESS COMMUNICATION (USTALJENE FRAZE ZA POSLOVNU KOMUNIKACIJU)

- 3.2.1. AT JOB INTERVIEWS (NA RAZGOVORIMA ZA POSAO)
- 3.2.2. PARTICIPATING IN A MEETING (UČESTVOVANJE NA SASTANCIMA)

3.3. WRITING (PISANE FORME)

- 3.3.1. CV (CV)
- 3.3.2. COVER LETTER (MOTIVACIONO PISMO)

APPENDIX: NUMBERS (DODATAK: BROJEVI)

4. THIRD YEAR (TREĆA GODINA)

4.1. VOCABULARY

- 4.1.1. MONEY AND BANKING (NOVAC I BANKARSTVO)
- 4.1.2. FINANCE (FINANSIJE)
- 4.1.3. MARKETS AND COMPETITION (TRŽIŠTA I KONKURENCIJA)
- 4.1.4. INTERNATIONAL TRADE (MEĐUNARODNA TRGOVINA)
- 4.1.5. ELECTRONIC COMMERCE (ELEKTRONSKA TRGOVINA)
- 4.1.6. ETHICS (ETIKA)

4.2. SET PHRASES FOR BUSINESS COMMUNICATION (USTALJENE FRAZE ZA POSLOVNU KOMUNIKACIJU)

- 4.2.1. PARTICIPATING IN NEGOTIATIONS (UČESTOVANJE NA SASTANCIMA)
- 4.2.2. PRESENTATIONS (PREZENTACIJE)

4.3. WRITING (PISANE FORME): COMPLAINTS AND ADJUSTMENTS

- 4.3.1. COMPLAINTS (ŽALBE)
- 4.3.2. ADJUSTMENTS (ODGOVORI NA ŽALBE)
- 4.3.3. PERSONAL COMPLAINTS (LIČNE ŽALBE KUPACA)

5. GRAMMAR (GRAMATIKA)

5.1. PRONOUNS

- 5.1.1. SUBJECT PRONOUNS
- 5.1.2. OBJECT
- 5.1.3. POSSESSIVE
- 5.1.4. POSSESSIVE ADJECTIVES
- 5.1.5. DEMONSTRATIVES
- 5.1.6. RELATIVES
- 5.1.7. INTERROGATIVES
- 5.1.8. INDEFINITE
- 5.1.9. REFLEXIVE
- 5.1.10. RECIPROCAL

5.2. NOUNS AND MODIFIERS

- 5.2.1. GENDER
- 5.2.2. NUMBER
- 5.2.3. COUNTABLE AND UNCOUNTABLE
- 5.2.4. ARTICLES
 - 5.2.4.1. DEFINITE
 - 5.2.4.2. INDEFINITE
 - 5.2.4.3. ZERO
 - 5.2.4.4. GEOGRAPHICAL FEATURES AND ARTICLES
- 5.2.5. SOME AND ANY
- 5.2.6. MUCH, MANY, A FEW, A LITTLE
- 5.2.7. COMPARISON
- 5.2.8. POSSESSIVE 'S
- 5.2.9. NOUN COMBINATIONS

5.3. ADJECTIVES

- 5.3.1. NATIONALITIES
- 5.3.2. TOO AND ENOUGH
- 5.3.3. COMPARISON
 - 5.3.3.1. NEGATIVE COMPARISON
 - 5.3.3.2. MODIFIERS

5.4. PREPOSITIONS

- 5.4.1. PREPOSITIONS FOR TIME
- 5.4.2. PREPOSITIONS FOR PLACE

5.5. VERBS AND TENSES

- 5.5.1. PRESENT SIMPLE
 - 5.5.1.1. TO BE
 - 5.5.1.2. QUESTIONS WITH TO BE
 - 5.5.1.3. THERE IS/ARE
 - 5.5.1.4. OTHER VERBS (LIVE, WORK...)
 - 5.5.1.5. ADVERBS OF FREQUENCY
 - 5.5.1.6. HAVE AND HAVE GOT
- 5.5.2. PRESENT CONTINUOUS
 - 5.5.2.1. PRESENT SIMPLE AND PRESENT CONTINUOUS
- 5.5.3. PAST SIMPLE
- 5.5.4. PAST CONTINUOUS

- 5.5.4.1. PAST SIMPLE AND PAST CONTINUOUS
- 5.5.5. PRESENT PERFECT SIMPLE
- 5.5.6. PRESENT PERFECT CONTINUOUS
- 5.5.7. PAST PERFECT SIMPLE
- 5.5.8. PAST PERFECT CONTINUOUS
- 5.5.9. EXPRESSING FUTURE
 - 5.5.9.1. FUTURE SIMPLE
 - 5.5.9.2. GOING TO FUTURE
 - 5.5.9.3. PRESENT CONTINUOUS
 - 5.5.9.4. PRESENT SIMPLE
- 5.5.10. MODAL VERBS
 - 5.5.10.1. CAN
 - 5.5.10.2. SHOULD
 - 5.5.10.3. COULD
 - 5.5.10.4. WOULD/WOULD LIKE VS LIKE
 - 5.5.10.5. MUST AND MUSTN'T
 - 5.5.10.6. HAVE AND DON'T HAVE TO
 - 5.5.10.7. OUGHT
- 5.5.11. PHRASAL VERBS
- 5.5.12. INFINITIVE
- 5.5.13. -ING FORM
- 5.5.14. PASSIVE
- 5.6. REPORTED SPEECH
 - 5.6.1. INDIRECT/POLITE QUESTIONS
- 5.7. CONJUNCTIONS
 - 5.7.1. AND
 - 5.7.2. BUT
 - 5.7.3. BECAUSE/BECAUSE OF
 - 5.7.4. SO/SO THAT
 - 5.7.5. IN ORDER TO
 - 5.7.6. FOR EXAMPLE, FOR INSTANCE, SUCH AS, E.G.
 - 5.7.7. IN ADDITION
 - 5.7.8. ALTHOUGH
 - 5.7.9. IN SPITE OF, DESPITE
 - 5.7.10. HOWEVER
- 5.8. CLAUSES
 - 5.8.1. TIME CLAUSES
 - 5.8.2. RELATIVE CLAUSES
 - 5.8.3. CONDITIONAL CLAUSES
 - 5.8.4. QUESTIONS
- 5.9. DESCRIBING TRENDS
- 5.10. LISTA NEPRAVILNIH GLAGOLA

UVODNE NAPOMENE

Kako u engleskom jeziku pisani oblik reči ne odražava tačan izgovor reči, studentima se preporučuje da izgovor reči poslušaju na linkovima:

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english>

<https://www.ldoceonline.com/dictionary>

Pouzdan izvor informacija o tome kako kombinovati reči jeste Oksfordski rečnik kolokacija:

<https://www.freecollocation.com/search?word>

Skraćenice korištene u daljem tekstu su:

sg. – jednina

pl. – množina

i.e. – to jest

e.g. – na primer

etc. – i tako dalje

UC - nebrojiva imenica

C – brojiva imenica

BrE – tipično u britanskoj varijanti engleskog jezika

AmE – tipično u američkoj varijanti engleskog jezika

1. SECOND FOREIGN LANGUAGE (DRUGI STRANI POSLOVNI JEZIK)

1.1. VOCABULARY (VOKABULAR)

1.1.1. COUNTRIES AND NATIONALITIES (DRŽAVE I NACIONALNOSTI)

A: **Where are you from?** (Odakle ste?)

B: I am from Serbia. / We are from Serbia. Serbia is in Europe. (Ja sam iz Srbije. /Mi smo iz Srbije. Srbija je u Evropi.)

A: Where is he/she from? (Odakle je on /ona?)

B: He /She is from England. (On /Ona je iz Engleske.)

A: Where are they from?

B: They are from France.

You can say (Možete reći):

- I am Serbian. (Ja sam Srbin /Srpkinja.)
- He /She is English. (On je Englez / Ona je Engleskinja.)

Engleska (**England**) je deo Velike Britanije (**Great Britain**), a Velika Britanije deo Ujedinjenog Kraljevstva (**the United Kingdom**, skraćeno UK).

Sjedinjene Američke države su *The United States of America*, skraćeno *USA*.

Nacionalnosti se u engleskom jeziku grade dodavanjem nastavaka. Pišu se velikim slovom i mogu da se koriste kao i pridevi. Na primer:

- I speak English (pridev koji opisuje jezik: *the English language*)
- Toyota is a Japanese car maker. (Tojota je japanski proizvođač automobila.)
- This is an English company. (Ovo je engleska kompanije.)

U tabeli ispod su neki od najčešćih nastavaka za nacionalnosti.

-ish	England – English Poland – Polish Spain – Spanish Ireland – Irish
-ese	China – Chinese Japan-Japanese Portugal – Portuguese Vietnam – Vietnamese

- (i)an	Italy – Italian America - American Mexico – Mexican Australia – Australian Hungary (Mađarska) -Hungarian Romania – Romanian Bulgaria - Bulgarian Brazil – Brazilian Russia – Russian Germany - German Croatia (Hrvatska) – Croatian Bosnia – Bosnian Macedonia – Macedonian Slovenia- Slovenian
-i	Pakistan – Pakistani Iraq – Iraqi
Irregular	France – French Greece – Greek Montenegro (Crna Gora) – Montenegrin

CONTINENTS: Europe, Asia, Africa, Australia, North / South America, Antarctica.

(KONTINENTI: Evropa, Azija, Afrika, Australija, Severna / Južna Amerika, Antarktiki.)

CARDINAL POINTS (STRANE SVETA): east, west, north, south (istok, zapad, sever, jug).

We say: in the north: *Vojvodina is in the north of Serbia. (Vojvodina se nalazi na severu Srbije.)*

to the north: *Novi Sad lies to the north of Belgrade. (Novi Sad se nalazi severno od Beograda.)*

1.1.2. JOBS (POSLOVI)

A: What do you do? / What's your job? (Čime se bavite?)

B: I am a student. (Ja sam student.)

But (Ali): He is **an**¹ engineer. (On je inženjer.)

Other jobs:

a shop assistant	prodavac /prodavačica
a waiter /waitress	konobar / konobarica
an actor /actress	glumac / glumica
a pilot	pilot
a designer	dizajner

¹ Vidi upotrebu člana.

a lawyer	pravnik, advokat
a police officer	policajac
a singer	pevač / pevačica
a businessman /businesswoman	poslovni čovek/poslovna žena
a postman	poštar
a (bus, taxi) driver	vozač autobusa
a chef	kuvar
a fireman	vatrogasac
a mechanic	mehaničar
an accountant	računovođa
a doctor	lekar
a nurse	bolničar, bolničarka
a teacher	učitelj, nastavnik, profesor
a musician	muzičar
an artist	umetnik
a writer	pisac

NOTE (OBRATITE PAŽNJU)!

A **chauffeur** je šofer, nečiji lični vozač.

A **cook** je neko ko dobro kuva:

My husband is an excellent cook. (Moj muž je odličan kuvar / odlično kuva.)

A **professor** je univerzitetska titula, ne zanimanje.

Zaposleni ljudi često imaju vizitkarte (**business cards**).

Imenica *man* u množini je *men*, *woman* je *women*.

Najčešće se za pravljenje množine dodaje nastavak *-s*: *actor – actors*, *doctor- doctors*, odnosno *-es*: *actress - actresses*.

A: **Where do you work?** (Gde radite?)

B: I work in **an office** / a factory / a shop /a restaurant.

(Radim u kancelariji / fabrici / prodavnici / restoranu.)

1.1.3. PERSONAL INFORMATION (LIČNI PODACI)

A: **What's² your name?** (Kako se zovete / zoveš³?)

B: My name is John Smith (Zovem se Džon Smit.)

A: Can you spell it for me, please. (Možete li mi spelovati, molim vas.)

² U govoru se obično koristi skraćeni oblik: *What's your name?* namesto *What is your name?*.

³ U engleskom jeziku *you* označava i jedninu i množinu drugog lica.

B: Yes, it's J-O-H-N S-M-I-T-H.⁴

What's your father's / mother's name? (Kako vam se zove otac / majka?)

A: **Are you married?** (Da li ste oženjeni /udati?)

B¹: Yes, I am. (Jesam.)

B² No, I'm not. (Nisam.)

I'm **single** (Ja sam neudata, neoženjen.)

I'm **divorced.** (Ja sam razvedena / razveden.)

I'm a **widow / widower.** (Ja sam udovica / udovac)

! Ispred prideva ne stavljamo član (a /an).

A: **How old are you?** (Koliko imate godina?)

B: I'm 22 (years old). (Imam 22⁵ (godine.))

A: **What's your home address?** (Koja je vasa kućna adresa?)

B: It's

What's your **work address?** (Koja je adresa firme u kojoj radite?)

What's your **email address?** (Koja je vaša imejl adresa?)

Full name	Ime i prezime
(First) name	Ime
Surname / Family name / Last name	Prezime
Date of birth	Datum rođenja
Address	Adresa
Marital status	Bračno stanje
Home number	Broj kućnog telefona
Work number	Broj službenog telefona
Mobile number	Broj mobilnog telefona
Place of study	Ustanova na kojoj ste studirali, npr. <i>Novi Sad School of Business</i>
Course of study, e.g. <i>Applied Economics</i>	Oblast, npr. <i>Primenjena ekonomija</i>

⁴ Vidi: Dodatak, The English Alphabet

⁵ Vidi : Prva godina, Brojevi, Osnovni brojevi (Cardinal numbers).

U ENGLESKOM, KAO I U SRPSKOM, UVEK SE KAŽE ILI PIŠE PRVO IME PA PREZIME, UKOLIKO NIJE DRUGAČIJE NAVEDENO!!!

1.1.4. EVERYDAY OBJECTS

Lista predmeta koje svakodnevno koristimo data je u tabeli.

a mobile / cell phone	mobilni telefon
an identity card (an ID)	lična karta
a credit card	kreditna cartica
key(s)	ključ(ključevi)
a wallet	novčanik
a tissue	papirna maramica
a bag	torba
glasses	naočare
a (ballpoint) pen	(hemijska) olovka
a book	knjiga
a dictionary	rečnik
money (UC)	novac
coins	novčići, kovani novac
a watch (watches)	ručni sat (satevi)
a bottle of water	flaša vode
a packet of chewing gums	paket žvaka
a car	auto
a computer / laptop	kompjuter / laptop
a chair	stolica
a desk	radni sto
a photo (pl. photos)	fotografija
a whiteboard /noticeboard	tabla /oglasna tabla
a board pen	flomaster za tablu
a board rubber	sunder za belu tablu
paper clip	spjalica
notepad	beležnica, blok za beleške
a sheet of paper	list papira
Post-it note	samolepljivi papirić za beleške

FOR EXAMPLE:

A: What is **this**? (Šta je ovo?)

B: This is a dictionary. (Ovo je rečnik.)

A: I found **these** keys by the coffee machine. (Pronašao sam ove ključeve pored automata za kafu.)

A: **Have you got a car?** (Imate li auto?)

B: Yes, I have. (Imam.) / No, I haven't. (Nemam.)

A: **What is there** on your desk? (Šta ima na tvom radnom stolu?)

B: (There is) a laptop and some books. (Laptop i neke knjige.)

A: Can you read this for me, please? I haven't got my glasses with me. (Možete li mi ovo pročitati. Nemam naočare kod sebe.)

A: **Whose** are **those** books? (Čije su one knjige?)

B: (They are) **mine**. (Moje.)⁶

1.1.5. HOME (DOM)

A: **Where do you live?** (Gde živite?)

B: I live in a **flat / house / hall of residence / rented flat**.

(Živim u stanu / kući / studentskom domu / iznajmljenom stanu.)

I live in a modern **block of flats**. (Živim u modernoj stambenoj zgradi.)

A: Where is your flat? (Gde je tvoj stan?)

B: It's **in the basement / on the ground floor / on the first floor**.

(U suterenu / u prizemlju / na prvom spratu.)

Možete reći i: It's an **attic apartment**. (To je stan u potkrovlju.)

I live in a **studio flat**. (Živim u garsonjeri.)

I live in a **bedsit**. (Živim u iznajmljenoj garsonjeri.)

A: **What is your house like?** (Kakva je tvoja kuća?)

B: It's a beautiful house with a huge garden. There are some trees and flowers. (Prelepa sa ogromnim dvorištem. Ima drveća i cveća.)

Pridevi kojima možete opisati stan ili kuću:

small	mali
big	velik
huge	ogroman
old	stari
new	novi
spacious	prostran
modern	moderan
comfortable	udoban,
cosy (AmE cozy)	udoban, topao

⁶ Pogledati: Gramatika: Množina imenica, Prisvojni pridevi, Pokazne zamenice, Prisvojne zamenice.

A: **How many rooms are there** in your house? (Koliko prostoriya ima u tvojoj kući?)

B: There are three: a living room, a kitchen and a bathroom. (Ima tri: dnevna soba, kuhinja i kupatilo.)

A house can have (Kuća može da ima):

a living / a sitting room	dnevnu sobu
a bedroom	spavaću sobu
a guest / spare room	sobu za goste
a study	radnu soba
a kitchen	kuhinju
a dining room	trpezariju
a bathroom	kupatilo
a balcony	terasu, balkon
a garden	dvorište
a cellar	podrum
an attic	tavan
a swimming pool	bazen

A: **What is there in** your room? (Šta ima u tvojoj sobi?)

B: There is a desk, a chair and a bed. (Ima radni sto, stolica i krevet?)

A: **Is there a TV?** (Ima li televizor?)

B: Yes, there is. (Ima) / No, there isn't. (Nema.)

A: **Are there any** pictures (paintings) on the wall? (Ima li slika na zidu?)

Things that you can find in (Predmeti koje možete naći u):

the living room:	
a coffee table	stočić
a sofa	kauč
an armchair	fotelja
a carpet	tepih koji pokriva veliko površinu poda
a rug	manji tepih
curtains	zavese
lamps	lampe
a (pot) plant	biljku u saksiji
a picture / painting (on the wall)	slika (na zidu)
ornaments	ukrasi
cushions	jastučići
a pouf	tabure
the bedroom	
a wardrobe	plakar za odeću
a bed	krevet
a bedside table (AmE night table)	stočić pored kreveta
the bedside lamp	noćna lampa
a chest of drawers	komoda sa fijokama
a pillow	jastuk
a duvet	jorgan
bed linen (sheets and pillowcases)	posteljina (čaršafi i jastučnice)

the dining room	
a table	sto
a (wooden / metal / plastic) chair	(drvena /metalna / plastična) stolica
the kitchen	
a fridge	frižider
a cooker	šporet
a sink	sudoperera
a dishwasher	mašina za pranje sudova
kitchen cupboards / cabinets	kuhinjski ormarići
a freezer	zamrzivač
a wastebin	kanta za đubre
the bathroom	
a sink	lavabo
a toilet	klozetska šolja
a bath	kada
a mirror	ogledalo
a shower cubicle	kabina za tuširanje
a tap	slavina

Other objects you can find at home:

a glass	čša
a plate	tanjir
a fork	viljuška
a knife (pl. knives)	nož
a spoon	kašika
a pot	lonac
a pan (usually with a long handle)	šerpa (obično sa dugom drškom)
a cup with a saucer	šolja sa tanjirićem
a mug	đuboka šolja ili krigla
(Turkish) coffee pot	džezva (za tursku kafu)
washing-up liquid	deterđent za pranje sudova
a soap	sapun
a shampoo	šampon
a toothbrush	čtkica za zube
toothpaste (UC) (a tube of toothpaste)	pasta za zube
toilet paper (UC) or a toilet roll	toaletni papir ili rolna toaletnog papira
a towel	peškir
a bathrobe	bade-mantil
slippers	papuče
a coat hanger	vešalica (u ormaru)
a coat rack	vešalica na zidu
a shelf (pl. shelves)	polica

To say where something is exactly you can say, e.g. (Da biste rekli precizno gde se šta nalazi, možete reći, npr.):

- The picture is **on the wall**. (Slika je na zidu.)
- The bookshelf is **against** the wall. (Polica za knjige je naslonjena na zid.)
- The rug is **on the floor**. (Tepih ja na podu.)
- The rug is **under** the coffee table. (Tepih je ispod stočića.)
- The plant is **next to** the sofa. (Biljka je pored kauča.)
- The windows are **behind** the curtains. (Prozori su iza zavesa.)
- The desk is **on the left / right of** the door. (Radni sto se nalazi levo /desno od vrata.)
- The table is **in the middle of** the dining room. (Sto je na sredini trpezarije.)
- The plant is **in the corner**. (Biljka je u uglu.)

1.1.6. FAMILY (PORODICA)

The word *family* usually refers to **parents** (a mother and a father) and their **child / children** but it can also refer to other **close** or **distant relatives**.

(Reč *porodica* se obično odnosi na **roditelje** (majku i oca) i njihovo **dete /njihovu decu**, ali može da se odnosi i na ostale **bliže i dalje rođake**.)

Family members (Članovi porodice):

mother	majka
father	otac
son	sin
daughter	ćerka
husband	muž
wife (pl. wives)	žena
grandfather	deda
grandmother	baba
grandparents	baba i deda
grandson /granddaughter	unuk /unuka
grandchild / grandchildren	unuče / unuci
aunt	tetka, ujna, strina
uncle	teča, ujak, stric
sister	rođena sestra
brother	rođeni brat
cousin	brat /sestra od tetke, ujaka, strica
daughter-in-law / son-in-law	snaja / zet
in-laws	rodbina muža ili žene
stepfather /stepmother	očuh /maćeha
stepson /stepdaughter	sin /kći muža ili žene iz prethodnog braka

A: Have you got any brothers or sisters? (Imate li braće ili sestara?)

B: No, I'm **an only child**. (Ne, ja sam **jedinac /jedinica**.)

C: Yes, I have two brothers and a sister. (Imam dva brata i sestru.)

NOTE!

- I have a **younger** sister / brother. (Imam mlađu sestru.)
- She/He is two years **younger than** me. (Ona/On je dve godine mlađa /mlađi od mene.)

BUT:

- I have **an elder** brother /sister (Imam starijeg brata / sestru.)
- He /She is two years **older than** me. (On /Ona je dve godine stariji/ starija od mene.)

NOTE!

A **sibling** je formalna reč za *brother / sister*. Česta je u formularima.

OTHER POSSIBLE SENTENCES:

- I have a **twin sister / brother**. (Imam sestru bliznakinju / brata blizanca.)
- I'm **married with** two children. They are **twins**. (Udata /Oženjen sam i imam dvoje dece. Oni su blizanci.)
- **I come from a large family**. (Imam veliku porodicu.)

1.1.7. TOWN (GRAD)

A *town* je grad. A *city* je velik grad.

Do you live in a town or in a **village**? (Da li živiš u gradu ili u selu?)

I live in a **seaside town**. (Živim u gradu pored mora.)

I live in a **quiet village**. (Živim u jednom mirnom selu.)

What is there in your town?

There is	
a shopping centre	trgovački centar
a park	park
a beach	plaža
a post office	pošta
a cinema	bioskop
a railway station	železnička stanica
a theatre	pozorište
a hospital	bolnica
a library	biblioteka
a church	crkva
a bridge over the river	most preko reke
There are	
block of flats	stambene zgrade
a few banks	nekoliko banaka
a lot of shops	mного prodavnica
a lot of supermarkets	mного samoposluga
a lot of newsagents	mного prodavnica novina
several bookshops	nekoliko knjižara
several chemists	nekoliko apoteka
many cafes and restaurants	mного kafića i restorana
several office blocks	nekoliko poslovnih zgrada

A: Where do most people live? (Gde većina ljudi živi?)

B: In the suburb. (U predgrađu.)

A: Where are the best restaurants in your town? (Gde se nalaze najbolji restorani u tvom gradu?)

B: On the river. (Uz reku.)

A: **How tall is** this building? (Koliko je visoka ova zgrada?)

B: I don't really know, but I can find out. (Zaista ne znam, ali mogu da saznam.)

A: Where are the best shops? (Gde su najbolje radnje?)

B: In the village centre. (U centru sela.)

A: Where do most people have lunch? (Gde većina ljudi ruča?)

B: In their office or at home. (U svojoj kancelariji ili kod kuće.)

A: Where do people go when they are ill? (Kuda ljudi idu kada su bolesni?)

B: To the doctor's (surgery) or to hospital.

A: Where do people go when they **have toothache**? (Kuda ljudi idu kada ih boli zub?)

B: To the dentist's. (Kod zubara.)

A: **Where do you buy** fruit and vegetables? (Gde kupujete povrće i voće?)

B: At a green grocer's or at the fruit and vegetable market. (U piljarnici ili na pijaci.)

A: **How far is it to** Belgrade from here? (Koliko je Beograd udaljen odavde?)

B: About 70 kilometres. (Oko 70 kilometara?)

A: You can park your car **in/at the car park**. (Možete parkirati auto na parkingu)

A: We can leave the car **in the underground garage**. (Možemo ostaviti auto u podzemnoj garaži.)

A: Wait here till I **get the car out of the garage**. (Čekaj da dovezem auto iz garaže)

WHERE IS (e.g. the nearest bank)?

- It's **next to** the post office. (Pored pošte.)
- It's **near** the railway station. (Blizu železničke stanice.)
- It's **opposite** the church. (Preko puta crkve.)

A: Where is the nearest **bus stop**? (Gde je najbliža autobuska stanica?)

B: Just **on the corner**. Two minutes away. (Tu na ćošku. Nema dva minuta.)

1.1.8. EVERYDAY LIFE (SVAKODNEVNI ŽIVOT)

What does your typical day look like? (Kako izgleda tvoj uobičajen dan?)